

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Puranen, Matti

Title: Kiinan kommunistisen puolueen suurkokous meni käsikirjoituksen mukaan – Xi Jinping säilyy johdon ytimenä, mutta on tuskin kaikkivaltias

Year: 2017

Version: Published version

Copyright: © Puranen & the Ulkopolitist, 2017

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Puranen, M. (2017, 3.11.2017). Kiinan kommunistisen puolueen suurkokous meni käsikirjoituksen mukaan – Xi Jinping säilyy johdon ytimenä, mutta on tuskin kaikkivaltias. The Ulkopolitist. <https://www.ulkopolitist.fi/2017/11/03/kiinan-kommunistisen-puolueen-suurkokous-meni-kasikirjoituksen-mukaan-xi-jinping-sailyy-johdon-ytimena-mutta-on-tuskin-kaikkivaltias/>



Kiinan kommunistisen puolueen suurkokous meni käsikirjoituksen mukaan – Xi Jinping säilyy johdon ytimenä, mutta on tuskin kaikkivaltias

KIRJOITTANUT MATTI PURANEN | 3.11.2017 | AASIA JA TYYNIMERI | 1 |



Xi Jinping -lautasia myynnissä Pekingissä (Kuva: Ilari Autio)

Kiinan kommunistisen puolueen puoluekokous uudisti maan korkeimman hallinnon ja tarjosi mahtipontisia lausuntoja myös maailmalle. Kokouksen tapahtumat eivät tuoneet mukanaan suuria yllätyksiä.

Vuoden poliittisten speaktaakkeliien kärkijoukkoon lukeutuva Kiinan kommunistisen puolueen 19. puoluekokous saatiin viime viikolla päätökseensä. Viiden vuoden välein järjestettävä suurkokous kutsuu Pekingiin yli 2000 puolueen keskeisintä ja merkittävintä vaikuttajaa, esittelee puolueen tulevaisuudennäkymät sekä valitsee puolueelle uuden johdon.

Kuten aina, myös tämän vuoden kokouksen ympärillä pyöri paljon huhupuheita, epämääräisiä ennustuksia ja spekulointia. Itse kokous päättyi kuitenkin lopulta varsin yllätyksettömiin säveliin: presidentti Xi Jinpingin valta-asema sai virallisen vahvistuksensa, mutta vakiintuneita käytäntöjä ja seremonioita kunnioitettiin.

Kokouksen avajaispäivänä 18. lokakuuta, proletariaatin vallankumouksen marttyyrien muistolle pidetyn hiljaisen hetken jälkeen Xi Jinping antoi raporttinsa kuluneen viisivuotiskauden saavutuksista sekä Kiinan tulevaisuudennäkymistä. **Kolme ja puolituntinen monologi** oli ylitsevuotavien superlatiivien ilotulitusta Kiinan saavutuksista, mutta se valaisi myös maan johdossa vallitsevaa maailmankuvaa ja ideologiaa. Puheen tärkeimmäksi avainkäsitteeksi muodostui ”uusi aikakausi”, jonka mukaan Kiina on vuosikymmeniä jatkuneen vakaan talouskasvunsa myötä siirtynyt uuteen vaiheeseen, jossa sitä kohtaavat uudenlaiset haasteet, mutta myös uudet mahdollisuudet.

Xin mukaan Kiinaa johtavana ajattelutapana ja iskulauseena on vastedes ”**kiinalaistyyppinen sosialismi uudella aikakaudella**”. Ajatuksen mukaan Kiinan sisä- ja ulkopoliittinen toimintaympäristö ovat nopeassa ja

kokonaisvaltaisessa muutoksessa, mikä pakottaa Kiinan mukautumaan ja muovaamaan strategiaansa.

Sisäpolitiikassa talouden reformeja syvennetään ja nopeutetaan – ulkopoliitikassa taas otetaan askelia kohti merkittävämpää globaalia asemaa.

Puoluekokouksen kantava teema oli, ettei puolue saisi unohtaa omia juuriaan ja alkuperäisiä tavoitteitaan: sosialistista ihanneyhteiskuntaa. Sosialismin käsite toistuikin varsin usein ja puheesta löytyi varsin vasemmistolaista tematiikkaa. Xin mukaan “uudella aikakaudella” Kiinan keskeisimmäksi ristiriidaksi on muodostunut maan sisällä vallitseva epätasa-arvo ja kasvava kuilu rikkaiden ja köyhien välillä. Xi asetti kunnianhimoiseksi tavoitteeksi nostaa kaikki Kiinan maakunnat köyhyysrajan yläpuolelle viimeistään vuoteen 2020 mennessä.

Köyhyyden kukistuminen ja keskiluokan rikastuminen eivät kuitenkaan tarkoita siirtymistä kohti demokraattisempaa yhteiskuntaa. Xin puhe korosti, että kommunistisen puolueen johtava asema on kiistaton ja että sitä on entisestään vahvistettava. Samalla puolueen olisi kuitenkin kyettävä pysymään yhtenäisenä ja toimivana, joten Xin aloittamat korruptionvastaiset kampanjat jatkunevat armotta myös tulevilla viisivuotiskaudella.

Kohti maailmanpolitiikan keskusta

Xin puheen ulkopoliittiset teemat olivat varsin rohkeita ja itsevarmoja. Vaikka Kiinan globaali toimintaympäristö on muuttunut sekavammaksi ja haastavammaksi, ei Kiina ole enää kehitysmää, joka voi vetäytyä passiivisesti taka-alalle. Xin mukaan Kiina on päinvastoin siirtymässä

“maailmanpoliittisen näyttämön keskipisteeseen” ja valmis
“antamaan ihmiskunnalle oman kontribuutionsa.”

Kumpaakaan ajatusta ei avattu erityisen tarkasti, mutta jonkinlainen aikataulu niiden toteutumiseksi laadittiin: Xi esitti, että vuosina 2035–2050 Kiina on noussut valtioksi, jolla on johtava globaali vaikutusvalta, ja vuonna 2050 Kiinan kansan vapautusarmeija on noussut “maailmanluokan asevoimiksi.”

Ero Xin edeltäjien retoriikkaan on huomattava, sillä Kiinan ulkopoliittisena periaatteena on yli 30 vuotta pidetty niin kutsuttua **matalan profiilin linjaa**. Sen mukaan Kiina pyrkii kehittämään talouttaan rauhassa, pysymään eroissa konflikteista sekä välttelemään minkäänlaisen johtavan aseman ottamista maailmassa. Matalan profiilin linjan vanhenemisesta on **spekuloitu jo useampia vuosia**, mutta Xin julistaman “uuden aikakauden” myötä linja siirtynee viimein historiaan ainakin retoriikan tasolla.

Matalan profiilin linjaan on kuulunut, ettei Kiina ole puuttunut tai kommentoinut toisten valtioiden sisäisiä asioita, eikä esittänyt omaa “kiinalaistyyppiseen sosialismiin” pohjautuvaa järjestelmäänsä vaihtoehtona. Xin puheen myötä **kiinalaisissa medioissa** on alettu esittää avoimesti, että uuden aikakauden **kiinalaistyyppinen sosialismi tarjoaa maailman kehittyville maille vaihtoehtoisen kehityspolun ja valtiomallin**. Haaste lännen tarjoamille kehitysideoille on siis viimein heitetty ilmaan. Toisaalta kansainväliselle yleisölle annettiin myös lepyttelevää viestiä: selkeänä vastavetona Yhdysvaltojen politiikalle Kiina ei Xin mukaan aio sulkeutua, vaan sen **avautuminen jatkuu entistä voimakkaampana**. Ulkomaisille

yrittäjille luodaan hyvät ja tasa-arvoiset olosuhteet Kiinassa toimimiselle.

Xi Jinpingin ajattelu viralliseksi ohjenuoraksi

Tämänkaltaisia elementtejä pitää siis sisällään ”Xi Jinpingin ajattelu uuden aikakauden sosialismista kiinalaisin erityispiirtein”. Käsitehirviö lisättiin sellaisenaan kommunistisen puolueen peruskirjan kohtaan, joka esittelee puolueen johtavat ideologiat. Xi Jinpingin nimi siis lisättiin peruskirjaan, kun hänen edeltäjiensä kohdalla peruskirjassa mainitaan vain itse käsitteet: Jiang Zeminin ”kolme edustusta” ja Hu Jintaon ”tieteellisen kehityksen konsepti”. Johtavan ajattelijan tittelin ovat peruskirjaan saaneet vain Mao Zedong (Mao Zedong -ajattelu) ja Deng Xiaoping (Deng Xiaoping -teoria).

On hyvä huomata, että peruskirjaan ei nuijittu yksinkertaisesti ”Xi Jinpingin ajattelua”, mikä olisi epäilemättä kohottanut Xin Maon ja Dengin veroiseksi visionääriksi. Nykyinen muotoilu on selvästi epämääräisempi ja kevyempi. Se antaa ymmärtää, että Xi on kylläkin Jiangia ja Huta merkittävämpi, mutta ei sentään vallankumouksen sankarien veroinen ajattelija. Tämä kertoo siitä, että verhojen takana puolueen **voimaryhmät** ovat vääntäneet aiheesta kättä ja saavuttaneet jonkinlaisen kompromissin.

Ei Xin nimen ja teorian lisäämistä johtavien ajatusten listaan tule silti vähätellä. Niin kauan kun Xi on hengissä, hänen ajattelullaan ja sanomisillaan on lähes pyhän sanan veroinen asema Kiinassa. Se tekee Xin poliittisen haastamisen huomattavan vaikeaksi. Toisaalta, kaikki Kiinan lähihistoriaan pinnallisestikin perehtyneet tietävät,

kuinka nopealla tahdilla henkilöt ja johtoajatukset ovat singahdelleet sisään ja ulos Pekingin valtapiireissä vielä maolaisuuden vuosikymmeninä. Xin asema on hyvin vahva, mutta Kiinalla on tapana heittää eteen suuria poliittisia yllätyksiä. Uusi aikakausi voi hyvin käydä vanhaksi, kun vielä uudempi aikakausi koittaa...

Seitsemän mustapukuista miestä

Puheiden ja ideologisten suuntaviivojen lisäksi kokouksessa kiinnosti erityisesti puolueen tärkeimmän johtavan elimen, politbyroon pysyväiskomitean henkilövalinnat.

Pysyväiskomiteaan valittiin Xin ja pääministeri Li Keqiangin lisäksi **Li Zhanshu, Wang Yang, Wang Huning, Zhao Leji ja Han Zheng**. Puolueen perinteiset rajoitukset ikärajoista pitivät siis tälläkin kertaa, sillä kaikki eläkeikään (yli 68 vuotta) ehtineet kaaderit väistyivät kiltisti puolueen johdosta – myös Wang Qishan, jonka jatkokaudella spekuloitiin laajalti.

Uudesta johtajistosta nousee esiin esimerkiksi varapääministerinä toiminut Wang Yang, joka kohoaa nyt Kiinan neljänneksi merkittävimmäksi johtajaksi. Wang Yang on profiloitunut liberaalina ja huumorintajuisena seuramiehenä, sekä vapaata kapitalismia ja aktiivista kansalaisyhteiskuntaa painottavasta ”**Guangdongin kehitysmallista**”. Toinen mielenkiintoinen hahmo on puolueen pääideologina toiminut ”kaiken maailman dosentti” Wang Huning, joka on vastannut puoluejohdon tärkeimmistä filosofisista avauksista aina Jiang Zeminin kaudelta lähtien. Akateemikko Wangin tarkempi tehtävä puoluejohdossa on vielä avoin, mutta hänen kohottamisensa näin merkittävään asemaan kuvaa ideologian merkityksen vahvistumista uudella aikakaudella.

Kiinan tulevaa, vuonna 2022 aloittavaa johtajakaksikkoa ei sen sijaan nostettu pysyväiskomiteaan, mikä on saanut monet Kiinan tarkkailijat spekuloimaan, että Xi haluaa uudistaa johtajien valitsemisen protokollan. Aiempina vuosikymmeninä tuleva johtajakaksikko oli noussut pysyväiskomiteaan valmistautumaan tehtäväänsä, mikä oli luonnollisesti kerännyt heidän ympärilleen sekä hännystelijöitä että selkäänpuukottajia. Xillä on tästä asemasta omakohtaista kokemusta ja kenties uusi johtajakaksikko valitaan vasta lähempänä vuotta 2022, uudella menetelmällä.

Toinen vaihtoehto on, että Xi suunnittelee jatkavansa puolueen johdossa vielä vuoden 2022 jälkeen. Tämä on kuitenkin epätodennäköistä, sillä kuluneen puoluekokouksen tapahtumat osoittavat, että ”kollektiivinen johtotapa” vallitsee edelleen ja että puoluejohdossa ja sen intressiryhmissä on edelleen voimia, jotka kykenevät rajoittamaan Xin pyrkimyksiä. Uusi pysyväiskomiteakaan ei ole täytetty puhtaasti Xin lähipiirillä vaan se vaikuttaa eri voimaryhmien kompromissin tulokselta. Puolue on siis myöntänyt Xille johtavan aseman, mutta ei ole sallinut hänen nousta Maon kaltaiseksi jumalhahmoksi.

Uusi aikakausi, uudet tuulet?

Mitä kokouksesta jäi siis lopulta käteen? Xin valta-asema, joka on tiedetty vahvaksi jo pidemmän aikaa, sai virallisen siunauksensa, mutta kollektiivinen johtotapa pätee edelleen ja kompromisseihin on taivuttu. Xi on selkeä ”johdon ydin” mutta ei uusi Mao – puoluekokouksen anti vastaa siten varsin pitkälti Kiinan tarkkailijoiden yleistä käsitystä Xin valta-asemasta ja Kiinan suunnasta.

Mahtipontiset ulkopoliittiset avauksetkaan eivät olleet erityisen yllättäviä, sillä Kiinan passiivisen linjan on tiedetty olevan muutoksessa jo pidemmän aikaa. Mitä aktiivisempi ulkopoliittikka käytännössä tarkoittaa ja millaisia ovat Xin ihmiskunnalle lupailemat “kontribuutiot” jäävät kuitenkin vielä leijumaan avoimina kysymyksinä.



< PREVIOUS

NEXT >

[Euroopan unionin demokratiakehitys on tuuliajolla](#)

[Venäjä hiljenee vallankumouksen muistopäivänä – valtiojohto valikoi historiasta vain parhaita paloja](#)

ABOUT THE AUTHOR



Matti Puranen

Matti Puranen on Aasiaan ja erityisesti Kiinan politiikkaan ja historiaan keskittyvä jatko-opiskelija Jyväskylän yliopistossa. Hänen väitöskirjansa käsittelee kiinalaisia maailmanpolitiikan teorioita. Aiemmin Matti on suorittanut yleisen historian ja valtio-opin maisteritutkinnot Jyväskylän yliopistossa. Hän kirjoittaa toisinaan myös esimerkiksi vanhoista peleistä.

Liity uutiskirjeeseen

Lähetämme korkeintaan kerran kuukaudessa tiedon uusimmista

Etunimi

Sukunimi

artikkeleistamme ja uutiset tulevista
tapahtumista.

Sähköpostiosoite

Liity

1 Comment



Me olemme muutoksen edessä 3.11.2017 klo 13:49

Minä en näkisi tuota ollutta kokousta mitenkään yllätyksettömänä. Se että positiivisia tuloksia aikaansaanut johto jatkaa tehtävissään tarkoittaa että Kiinan talouskasvu tulee edelleen kiihtymään. Ja se että kahdessa vuodessa luvataan maan syrjäkylienkin olevan köyhyysrajan yläpuolella on merkittävä panos koko kansakunnan hyvinvointiin. Koskas Suomen hallitus ilmoittaisi että kaikkien suomalaisten elintaso nstetaan koyhyysrajan yläpuolelle?

Kuilu Kiinassa köyhien ja rikkaiden välillä kasvaa, aivan kuten Suomessa ja euroopassakin. Mutta se että Kiinassa halutaan johdon puolelta pienentää kuilua on sosialistisen agendan mukaista toimintaa. Meillä vanhoolliset ja liberaalit haluavat sitä kuilua kasvattaa koska se sopii globalistien agendalle. Ja tämä tulee romahduttan euroopan talouden ja sen kasvun. Edessä on suurtenkin yritysten konkurssiaalto.

Mutta palataampa hieman taakseppäin. Aikaan jolloin läntisen euroopan talouskasvu alkoi: -80 luvulle. Silloinen talouskasvu alkoi euroopan maidenihmisten vaurastumisesta. Se ruokki kulutusta joka sitten aiheutti ylilyöntejä velanotossa. Mutta kaikista euroopan maista, vain Suomessa kuluttajilta varastettiin tarkoitushakuisesti siihenastinen omaisuus pois.

Silloisia Suomen lakeja rikottiin törkeästi. No, tuli aika että ihmiset olivat

tottuneet kuluttamaan, kierätys oli keksitty että voitiin kuluttaa lisää hyvällä omallatunnolla ja omat talousvarat olivat loppu. Apuun tulivat Aasialaiset joka olivat kovia säästäjiä. He pistävät noin puolet palkasta säästöön “pahan päivän varalle”: Samalla kertaa kun Aasialaiset pankit tarjosivat meille halpaa lainaa, ne käynnistivät tuotteidensa markkinoinnit euroopassa. Eli, aasialaiset antoivat meille lainaa jotta me voimme ostaa heidän tuotteita. He siis saivat meistä kaksinkertaisen hyödyn.

Ja nyt ollaan tilanteessa jossa tuo laina pitää maksaa takaisin. Aasialaiset haluavat rahans takaisin jotta voivat kehittää omaa talouttaan ja teollisuuttaan. Meillä ei ole varallisuutta eikä muutakaan omaisuutta joka aasialaisia kiinnostaisi. Shakki ja Matti. Olemme hävinneet. Edessä on, kuten sanoin, konkurssialto. Ja se on yksinomaan euroopan johtajien lyhytnäköisen politiikan tulosta, viimeisen 35 vuoden ajalta.

Ja ei aikaakaan kun Kiinasta tulee isoja pilvi-palvelujen tarjoajia. Oraclen, Googlen ja microsoft-Amazonin ohella. Mutta se on sitten paljon isompi kuin nuo yhteensä. Ja se valtaa yhdessä Venäläisten kanssa suurimman osan kaikista digitaalimarkkinoista. Varautukaa siihen.

VASTAA

Leave a reply

Sähköpostiosoitettasi ei julkaista. Pakolliset kentät on merkitty *

COMMENT

NIMI *

SÄHKÖPOSTIOSOITE *

KOTISIVU

- Ilmoita sähköpostilla tulevista kommentteista.
- Ilmoita sähköpostilla uusista postauksista.

POST COMMENT

Designed by [Vitali Gusatinsky](#) | Powered by [WordPress](#)